

ประวัติชีวิตและการทำงานของประยงค์ รัตนรงค์ :
บทสังเคราะห์วิวาทะว่าด้วยเรื่องจริยศาสตร์การพัฒนา
Life of history and work of Prayong Ronnarong
: Synthesis of the topic of development ethics

เดโช แชนน้ำแก้ว

Daycho Khaenamkhaew

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Faculty of Humanities and Social Sciences Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

E – mail : Daycho_kha@nstru.ac.th

Received: 2019-05-07; Revised: 2019-06-12; Accepted: 2019-06-12

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจริยศาสตร์การพัฒนาของประยงค์ รัตนรงค์นั้น ซึ่งประกอบไปด้วย การรู้จักคุณพฤติกรรมจิตใจของตนเอง ทั้งในเรื่องของความโกรธ ความโลภ และความหลง ต้องรู้จักยับยั้งโดยใช้หลักเหตุผลและมีสติปัญญาในการแก้ปัญหา มีการพัฒนาจริยธรรมและความดีงาม ภายใต้การรักษาศีล 5 ที่แสดงถึงพฤติกรรมที่ดีงามในการพัฒนาชุมชนและสังคมไปพร้อมกันตามหลักสมาธิและปัญญา ต้องรู้จักพัฒนาและร่วมแก้ปัญหาความขัดแย้งของคนในชุมชน พร้อมทั้งให้ความเสมอภาคและความยุติธรรม ไม่ให้เกิดความขัดแย้งและแก้ไขปัญหาโดยใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมและวินัยของชุมชน ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีเรื่องการบริหารตนเองและชุมชนให้มีความสุข พร้อมทั้งบริหารชีวิตและสังคมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น สร้างการเรียนรู้ให้กับบุคคลและสังคมให้เกิดการจัดการร่วมกันภายใต้สวัสดิการของชุมชน มองในชีวิตว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม คือ ต้องมีสุขภาพที่ดี มีการเรียนรู้ตลอดเวลา ทุกคนมีรายได้ มีงานทำ มีอาชีพ พร้อมทั้งสร้างครอบครัวที่อบอุ่น และต้องรู้จักสร้างคุณภาพของชีวิตและธรรมชาติที่สามารถใช้ได้จนถึงรุ่นลูกรุ่นหลานบนพื้นฐานความพอเพียง

คำสำคัญ : ประวัติชีวิตและการทำงาน; ประยงค์ รัตนรงค์; จริยศาสตร์การพัฒนา

ABSTRACT

This article's objective to study Development ethics of Prayong Ronnarong; Controlling one's own behavior and mind, such as anger, greed and delusion. Use reason and intelligence to solve problems. Ethical and good development, such as keeping the 5 precepts. Develop and solve conflicts of people in the community. Giving equality, justice and peace, Use moral principles, ethics and community discipline. Acting as a good model, such as self-management and community to be happy, complete functions, self-beneficial to others, learning people, managing good life and community welfare. Looking at life as being a good thing, such as having good health, learning all the time, have income, have a job, have a career and create a warm family. Create a balance of life and nature that can be used until the next generation based on sufficiency.

Key words: Life of history and work; Prayong Ronnarong; development ethics.

บทนำ

จริยศาสตร์ของการพัฒนา เป็นการพัฒนาและวิวาทะของแนวคิดในประเด็นว่าด้วยชีวิตที่ดี ความยุติธรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งการตีความโลกทัศน์ทางอภิปรัชญา และจริยศาสตร์จะสอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาที่แตกต่างกัน ว่าด้วยชีวิตที่ดีนำเสนอโนทัศน์คู่ตรงข้ามระหว่างแนวคิดเสรีนิยมใหม่ที่มองว่า ชีวิตที่ดี คือ ชีวิตที่มุ่งคั่งในทางเศรษฐกิจกับแนวคิดมนุษยนิยมที่เห็นว่า ชีวิตที่ดี คือ การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ในทุกด้านเพื่อการบรรลุซึ่งอิสรภาพ ส่วนเรื่องความยุติธรรมเป็นวิวาทะระหว่างแนวคิดที่เน้นผลรวมของการพัฒนาอย่างแนวคิดอรรถประโยชน์นิยมกับแนวคิดที่เน้นเรื่องของความเท่าเทียมในสังคม และประเด็นว่าด้วยสิ่งแวดล้อมที่นำเสนอโลกทัศน์แบบมนุษย์เป็นศูนย์กลางที่มนุษย์มีสถานะเป็นนายเหนือสิ่งแวดล้อมกับโลกทัศน์แบบระบบนิเวศเป็นศูนย์กลางที่ทุกสรรพสิ่งต่างเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่าย และมีคุณค่าเท่าเทียมกัน (ณัฐพล โสถถิรัตน์วิโรจน์, 2557)

การพัฒนาชุมชนของปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีผลงานดีเด่นและสามารถเชื่อมโยงสำหรับจริยศาสตร์การพัฒนาได้ คือ “ประยงค์ รณรงค์” เป็นผู้นำการก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรการทำสวนยางดำบอลไม้เรียง เป็นผู้จัดการ และประธานกลุ่มเกษตรกรทำสวนยางไม้

เรียง เป็นผู้ก่อตั้ง และเป็นประธานศูนย์ศึกษา และพัฒนาชุมชนไม้เรียง ประธานเครือข่ายมมา
ผู้จัดทำแผนแม่บทชุมชนไม้เรียง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นผู้จัดทำแผนแม่บท
การพัฒนาทางพาราไทยฉบับประชาชน และเป็นคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยผู้นำชุมชน
ท้องถิ่น สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการ
สมานฉันท์ และได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกนิติบัญญัติแห่งชาติ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์,
มป.) ซึ่งภายใต้หลักการทำงานนั้นที่มุ่งประโยชน์นิยม หรือมุ่งเน้นเพียงผลประโยชน์ หรือกำไร
สูงสุดเท่านั้น จึงเกิดเป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างการกระทำ และผลของการกระทำที่เกิด
จากหลักการในจริยศาสตร์การพัฒนาที่มุ่งเน้นเพียงกฎศีลธรรมสากล ด้วยการหาดุลยภาพ
ระหว่างหลักการในจริยศาสตร์การพัฒนาเพื่อประโยชน์นิยม และจริยศาสตร์การพัฒนาเพื่อ
เชื่อมประสานกับจริยศาสตร์แห่งความอาทรที่ให้ความสำคัญกับการกระทำด้วยความเกื้อกูล
และอาทร (ณัฐสุภรณ์ เทียวเพชรภัสกร และประเวศ อินทองปาน, 2560) ซึ่งประยงค์ รัตนรงค์ได้
นำความรู้ใหม่ ๆ และแสดงความสามารถที่เป็นประโยชน์กับสังคม ชุมชน และประเทศชาติ
บ้านเมือง ถึงแม้จะเหนื่อยยาก แต่มีความภาคภูมิใจจนถึงปัจจุบันนี้ เมื่อคิดถึงสิ่งที่ได้กระทำ
รู้สึกมีความสุขและสบายใจที่เกิดมาชาตินี้ ได้ทำประโยชน์ไว้กับแผ่นดิน ไม่เสียชาติเกิดก็
พอเพียงแล้ว (ประยงค์ รัตนรงค์, 2558)

จากความสำคัญข้างต้น จึงมุ่งศึกษาเรื่อง ประวัติชีวิตและการทำงานของประยงค์
รัตนรงค์ : บทสังเคราะห์วิวัฒนาการด้วยเรื่องจริยศาสตร์การพัฒนา ในประเด็นการรู้จักคุม
พฤติกรรมจิตใจของตนเอง การพัฒนาจริยธรรมและความดีงาม การรู้จักพัฒนาและร่วม
แก้ปัญหาในชุมชน มีความเสมอภาค ยุติธรรม และความสงบสุข การทำตัวเป็นตัวอย่าง การ
เรียนรู้ตลอดเวลา และการรู้จักสร้างดุลยภาพของชีวิต ซึ่งมีการศึกษาสังเคราะห์ที่บูรณาการเข้า
กับจริยศาสตร์การพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการกระทำด้วยความเมตตาบนฐานของเจตนาอัน
เป็นกุศลเพื่อผลประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาและสังเคราะห์เรื่องจริยศาสตร์การพัฒนาเกี่ยวกับประวัติชีวิตและการทำงาน
ของประยงค์ รัตนรงค์

ปฐมบท : ความเป็นมาของประยงค์ รัตนรงค์

ประยงค์ รัตนรงค์ ปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดนครศรีธรรมราช ปัจจุบันอายุ 72 ปี จบ
การศึกษาระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 สมรสกับนางแนบ รัตนรงค์ มีบุตร 3 คน และธิดา 2 คน

ประกอบอาชีพเกษตรกร ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่ 51 บ้านโกรกไม้แดง ตำบลไม้เรียง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ท่านเป็นผู้มีผลงานดีเด่นมากมาย ทั้งนี้ลุงประยงค์ณรงค์ ซึ่งมีอาชีพหลัก คือ ทำการเกษตรเช่นเดียวกับเกษตรกรทั่ว ๆ ไปในประเทศ หลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก็หันมารับจ้างทำงานทุกอย่าง เช่น รับจ้างตัดไม้ และจากชีวิตที่ลำบากทำให้ได้เรียนรู้ได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างคน ระบบ การประกอบอาชีพ และทำให้เกิดความคิดริเริ่มพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีปัญญาชนในท้องถิ่น และร่วมกันแก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้าน โดยเฉพาะปัญหาเรื่องยางพารา ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ แต่ระยะเวลาที่ผ่านมาชาวสวนยางพารายังมีปัญหาความยากจนเหมือนกับเกษตรกรในภาคอื่น ๆ ซึ่งแตกต่างจากพ่อค้าที่รับซื้อที่เขาได้กำไรตลอดเวลา เพราะเกษตรกรทำได้เพียงเป็นผู้ผลิตจึงทำให้มีความเสี่ยงสูง ทั้งนี้เพราะขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ราคาขึ้นลงตามท้องตลาด รวมไปถึงความมั่นคงของนโยบายภาครัฐ จึงทำให้นายประยงค์ณรงค์นำเสนอแนวคิด และประสบการณ์ รวมไปถึงทบทวนปัญหาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพื่อมาวิเคราะห์หาคำตอบ ทำให้พบว่าปัญหาอยู่ที่การจัดการ ได้แก่ การกำหนดคุณภาพ การกำหนดน้ำหนัก และการกำหนดราคาให้แก่พ่อค้า หรือผู้ซื้อเป็นผู้กำหนด จึงทำให้เกิดปัญหาตลอดมา จึงเกิดมีการรวมกลุ่มเพื่อวางแผนสร้างแนวทางแก้ปัญหาให้กับตนเอง ตั้งแต่ระบบการผลิต การแปรรูป การจัดการตลาด โดยจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรแปรรูปน้ำยางสดเป็นยางแผ่นอบแห้ง และยางแผ่นรมควันตามความต้องการของตลาด ทั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อการจัดการในระดับที่ดีขึ้น ลดขั้นตอนที่เป็นภาระ และค่าใช้จ่ายของเกษตรกร รวมไปถึงการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม และใช้องค์กรเป็นเครื่องมือในการจัดการอย่างเป็นระบบ และอย่างเป็นเครือข่าย ทำให้ชุมชนไม้เรียงได้พัฒนาอาชีพการทำสวนยางจะมีความก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง แต่ก็ยังพบว่าไม่สามารถแก้ปัญหาไม่ได้ทุกเรื่องเพราะโดยส่วนใหญ่สามารถแก้ปัญหาได้เฉพาะเรื่องอย่างอย่างเดียว ไม่สามารถทำให้ปัญหาเงินหมดไปด้วยเพราะเกิดจากคนในชุมชนขาดความรู้ ขาดการป้องกันปัญหา และพัฒนาสิ่งดีที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพการทำในสิ่งที่ตนเองยังไม่รู้จักจริง ปัญหาที่ตามมา คือ ความไม่สำเร็จ และความล้มเหลว ทำให้เกิดความท้อแท้ และหมดกำลังใจ

ประยงค์ รณรงค์ จึงได้เป็นผู้นำจัดตั้งศูนย์ศึกษา และพัฒนาชุมชนไม้เรียงขึ้นเพื่อศึกษาวิจัยปัญหา และข้อขัดข้องต่าง ๆ ให้ทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการรู้ เพราะต้องกระทำ และทำในสิ่งที่ต้องการรู้จึงจะสำเร็จ โดยมีหลักสูตรหลากหลายตามความต้องการของผู้เรียนด้วยการสร้างร่วมมือกันหลายฝ่าย ทั้งจากภาคชุมชน เอกชน และรัฐ จากประสบการณ์ที่ชุมชนได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาทางยางพาราไทยประสบความสำเร็จในระดับ

หนึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในกลุ่มอาชีพเกษตรกรเพราะสามารถปฏิบัติได้จริง จึงเกิดเป็นความมั่นใจมากขึ้นแผนแม่บทชุมชนจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ทำให้คนในชุมชน ได้มาเรียนรู้ร่วมกันเรียนรู้เรื่องตนเอง เรียนรู้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ทำให้เกิดเป็นข้อสรุป นำมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายร่วมกันได้เดินทาง ในการแก้ปัญหา ร่วมกันได้แนวทางในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตทำให้ สิ่งดี ๆ เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน แต่ครั้งนี้ต้องเริ่มต้นจากผู้หน้าที่ต้องให้การยอมรับนับถือจาก ชาวบ้านเป็นที่ปรึกษาของคนในชุมชนก่อน มีการสัมมนา และปฏิบัติการทำความเข้าใจ ร่วมกัน แล้วขยายผลในหมู่บ้านของตนเอง พร้อมกับจัดทำข้อมูลที่เป็นเพื่อนำมาวิเคราะห์ ให้ได้ทิศทางที่นำไปสู่เป้าหมาย และการพัฒนาร่วมกัน เน้นการพึ่งตนเองเป็นหลักภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 9) แผนแม่บทของชุมชนจำเป็นต้องนำไปใช้ได้หลายระดับ เช่น ในระดับครอบครัวก็ให้แต่ละครอบครัวได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนเพื่อทำให้เกิด ประโยชน์ตามความต้องการของแต่ละครอบครัว แต่ถ้าหากกิจกรรมใดที่ต้องทำร่วมกันก็ จำเป็นที่จะต้องสร้างองค์กรขึ้นมาเป็นเครื่องมือใช้ร่วมกัน เพราะชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่ง หรือ เป็นเครื่องมือที่ดีในการแก้ปัญหาที่ใหญ่กว่าครอบครัวที่จะสามารถแก้ไขได้ ซึ่งทั้งนี้การจัดตั้ง องค์กรที่เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นนั้นจะต้องเกิดจากคนส่วนใหญ่ที่มีความต้องการในการ แก้ปัญหาสิ่งนั้นร่วมกัน มีกิจกรรมรองรับมีงบประมาณรองรับ ทั้งยังต้องจัดเก็บข้อมูลที่ ครอบคลุมทุกด้านเพราะเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้ครอบครองทรัพยากรอย่างมากมาย ซึ่งเข้าใจ ในความหมายของคำว่า ทุน แต่ที่จริงแล้วทุนไม่ใช่เพียงแต่เงิน แต่มีคุณค่ามากกว่าเงิน เช่น ทุนที่เป็นทรัพยากร ทุนที่เป็นผลผลิต ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งจะเป็จุดแข็งของชุมชน แต่ปรากฏว่าชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดส่วนที่สำคัญ คือ ความรู้ใน การจัดการทุน จึงทำให้คนภายนอกชุมชน หรือกลุ่มที่เข้ามาหาผลประโยชน์ส่วนใหญ่ หรือตก เป็นเครื่องมือทางธุรกิจตลอดมา

จึงเกิดเป็นวิสาหกิจชุมชนจะเป็นเครื่องมือของชุมชนที่ใช้ในการจัดการทุนของชุมชน และโดยชุมชนเอง เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรเพื่อการแก้ปัญหา เพื่อการพึ่งพาตนเอง ของเกษตรกร รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายชุมชนอย่างสร้างสรรค์ และอย่างเป็นธรรม จัด กระบวนการเรียนรู้ในชุมชนให้ผู้ที่สนใจต้องการเข้ามาทำในระบบวิสาหกิจชุมชน เรียนรู้ องค์กรชุมชน การคิดต้นทุน การวิเคราะห์สถานการณ์ การวิเคราะห์ตลาดการใช้ข้อมูลให้เป็น ประโยชน์เพื่อเสริมสร้างตามหลักวิชาการ การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับความมั่นคงของ

กิจกรรม ทำให้เกิดความอยู่รอดของชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของทรัพยากร หรือทุน ทำร่วมมือกัน อย่างสร้างสรรค์ตามกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการ ไม่ว่าจะชุมชนจะมีจุดอ่อนจุดแข็งต่างกัน อย่างไร การสร้างระบบให้เกิดความร่วมมือได้อย่างสร้างสรรค์ และเป็นท่าจะสามารถทำให้ ชุมชนคงอยู่

นอกจากนี้ ประยงค์ รัตนรงค์ ยังได้มีบทบาทต่อการสร้างธุรกิจร่วมกันของเครือข่าย ยมนา (ยาง ไม้ผล นาข้าว) เป็นระบบการพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชน และระหว่างชุมชน ทั้ง ในอาชีพเดียวกัน และต่างอาชีพซึ่งจากเดิมที่เป็นการแลกเปลี่ยนข้าวของซึ่งกันและกันมาเป็น ธุรกิจชุมชน และจากการเป็นผู้นำที่มีประสบการณ์ต่อเนื่อง และเป็นรูปประจำชัดเจนทำให้เกิด ความร่วมไม้ร่วมมือ และเชื่อถือได้ของชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ จนทำให้ ประยงค์ รัตนรงค์ ได้ เข้ามามีบทบาทในองค์กรที่สนับสนุนต่าง ๆ มากมาย พร้อมทั้งยังมีส่วนร่วมในการผลักดันเชิง นโยบายที่สำคัญ คือ การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนายางพาราไทย ทำให้องค์กร หรือสถาบัน ต่าง ๆ มอบรางวัลให้กับลุ่มประยงค์รัตนรงค์ เช่น รางวัลแมกไซไซจากประเทศฟิลิปปินส์ สาขา การพัฒนาชุมชน ซึ่งชาวบ้านก็ยอมรับ และยกย่องว่าเป็นผู้นำทางปัญญาที่สร้างแรงบันดาลใจให้ชุมชน หรือลุกขึ้นมาเรียนรู้ และค้นหาทางออกเพื่อการพึ่งตนเอง ไม่ใช่นั่งรอความ ช่วยเหลือจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์, มปป.)

การควบคุมพฤติกรรม และจิตใจ

การปรับระบบคิดของมนุษย์ในการรักษาตามความรู้ความเข้าใจ หรือเพิ่มความสามารถ ทางจิต ในขณะที่มีการใช้เครื่องมือจำนวนมากเพื่อปรับระบบคิดที่สร้างความท้าทายจริยธรรม และคำมั่นสัญญาของการควบคุมจิตใจ (John D. Medaglia, Perry Zurn, Walter Sinnott-Armstrong, Danielle S. Bassett, n.d.) เพราะสภาพจิตธรรมชาติของความเป็นคน คือ สิ่งที่มีความ โกรธ ความโลภ ความหลง มีปัญหา มีความอยากมี อยากเป็น อยากได้ แต่ทุกสิ่งทุกอย่าง ที่กล่าวมา ประยงค์ รัตนรงค์ สามารถฝึกฝน และคิดได้โดยใช้สติปัญญาของตนเองในการยับยั้งสิ่ง ที่เป็นความโกรธ ความโลภ ความหลง หรือสิ่งที่อยากมีอยากได้ เพราะได้นำเอาหลัก “ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 9) มาปรับใช้ให้เกิดความพอดี กับตนเอง ชุมชน และนำมาประกอบการวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เกิดความเป็นเหตุเป็นผล เกิด ความถูกต้อง กำหนดแผนการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย กำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่เป็น ระบบ มีการป้องกันปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมไปถึงกำหนดแนวทางแก้ปัญหาไว้หากปัญหานั้นเกิดขึ้นจริง พร้อมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ก้าวไปสู่ขั้นสูงสุดหรือที่เรียกว่า

“การพึ่งตนเอง” เพราะการเรียนรู้โดยวิธีนี้จะทำให้รู้จักตนเองมากขึ้น สามารถทำให้ตนเองฝึกฝนได้มากขึ้น มีสติปัญญารอบรู้ และรู้จักโลกภายนอกมากขึ้น รู้ว่าผลกระทบการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เกิดปัญหา ทำให้รู้จักการตั้งรับกับปัญหา ใช้ความคิด และสติปัญญาเพื่อความอยู่รอดของตนเองโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น (ประยงค์ รณรงค์, 2558)

การพัฒนาจริยธรรม และสิ่งดีงาม

การพัฒนาให้เกิดการยอมรับทางจริยธรรมนั้นค่อนข้างจะเป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่ได้สร้างขึ้นเป็นจำนวนมากจากปฏิกิริยาจากนักวิจารณ์หลายคน แต่ก็ยังมีช่องว่างจำนวนมากที่ไม่เป็นผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น (Damiannah M. Kieti and Kennedy O. Magio, 2013) ซึ่งการทำในสิ่งที่ดีงามตามหลักการพัฒนาจริยธรรมเพื่อการพัฒนาชุมชน และสังคม โดยประยงค์ รณรงค์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอาชีพให้ยั่งยืน เพราะจะต้องมีอาชีพหลักที่มั่นคงก่อน เพื่อป้องกันการทำผิดในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้หากคนมีอาชีพ มีรายได้ ปัญหาเรื่องปากเรื่องท้องหรือปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจก็จะไม่เกิดขึ้น แต่ในทางกลับกันถ้าหากมีปัญหาเกี่ยวกับปากท้องมีปัญหาหนี้สิน ก็จะทำให้เกิดปัญหาชุมชน และสังคม การที่จะพัฒนาชุมชน หรือสังคมก็อาจจะทำไม่ได้ และหากชุมชน หรือสังคมอ่อนแอ แนวทางแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ก็คือ ต้องนำหลักคุณธรรมจริยธรรม นำหลักสมาธิ และปัญญา พร้อมกับนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาวิเคราะห์พิจารณาให้สามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่จะสร้างความยั่งยืนในอาชีพได้ เพราะความผิดพลาดของการพัฒนาชุมชนในอดีตมุ่งความเป็นเมือง และมุ่งความเจริญรุ่งเรืองนี้ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สูญเสียความเป็นชนบทอย่างสิ้นเชิง เพราะผู้คนต่างคิดว่าความรุ่งเรืองศรีวิไลของชุมชน และสังคม แต่คิดว่าความแร้นแค้น ความจำเจ ความลำบากด้านอาชีพในชุมชนชนบท จึงพร้อมจึงยอมเสี่ยงที่จะไปหาชีวิตที่ดีกว่า หรือไปตายเอาดาบหน้า สิ่งนี้ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่เป็นอยู่อีกทั้งการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่มีผิดพลาดอยู่บ่อย ๆ เพราะขาดข้อมูลที่ต้องการ แต่ในทางกลับกัน หากมีการเสริมความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม และความดีงามในการดำรงชีพ ในการประกอบอาชีพไปพร้อมกับวัตถุประสงค์ที่ทันสมัยแบบชุมชนเมือง แต่คุณภาพชีวิตคนในชนบทมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมก็จะมีปัญหา คนในชุมชนก็จะอยู่เย็นเป็นสุข มีเวลา มีความร่วมมือที่จะทำสิ่งดี ๆ ร่วมกัน และถูกต้อง ก็จะทำให้การอยู่รอดปลอดภัยร่วมกันมากขึ้น (ประยงค์ รณรงค์, 2558)

การพัฒนา และแก้ไขความขัดแย้ง

ประยงค์ รัตนรงค์ ได้มีโอกาสเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ความรู้สึกในตอนนั้นยังสับสนอยู่มาก เพราะตั้งใจว่าชีวิตนี้จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง เนื่องจากพบว่าคนที่ทำอะไรหรือคิดอะไรตรงไปตรงมามากจะไม่เท่าทันนักการเมือง หากเข้าไปคลุกคลีก็จะตกเป็นเครื่องมือ นักการเมืองได้ แต่ครั้งนี้ลุงประยงค์คิดว่าไม่ได้ไปเป็นนักการเมือง ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง หรือการสรรหา แต่ได้รับการโปรดเกล้าแต่งตั้งให้ไปทำหน้าที่ทางการเมืองในฐานะนิติบัญญัติเท่านั้น ถึงแม้จะไม่มีความรู้ด้านกฎหมายมากเท่าที่ควร แต่ก็เป็นโอกาสที่ดีที่จะได้เรียนรู้ในสิ่งที่ยังไม่รู้ ได้เป็นส่วนหนึ่งในการขจัดความไม่เสมอภาค เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความยุติธรรม และได้เป็นส่วนหนึ่งในการหาความสงบสุขมาให้กับประเทศไทย เพราะปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากความขัดแย้งของนักการเมืองที่แก้ไขปัญหาโดยความไม่เป็นธรรม ขาดระเบียบวินัย และขาดคุณธรรม จริยธรรม จนท้ายที่สุดทำให้เกิดปัญหา และไม่สามารถพัฒนาประเทศได้ แต่ลุงประยงค์รัตนรงค์ก็นำเอาจริยธรรมเลือกมาพัฒนา และแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง พร้อมกับนำความรู้ และภูมิปัญญาที่มีอยู่เข้ามาประกอบในการตัดสินใจโดยอิสระ การเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งก็มีส่วนดีเหมือนกันเพราะทุกคนมีอิสระ สามารถใช้ความรู้ความสามารถได้อย่างเต็มที่ และไม่มีมติพรรค จึงทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดเหมือนกัน (ประยงค์ รัตนรงค์, 2558) ซึ่งแนวทางการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง มีวิธีการต่าง ๆ มากมาย ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง ตามวิธีการที่ถูกต้องในการใช้แก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ (เดโช แชน้ำแก้ว, 2561)

การทำหน้าที่ให้สมบูรณ์

ประยงค์ รัตนรงค์ เป็นผู้ที่รู้จัก “การบริหารตนเอง รู้จักการบริหารคน และรู้จักการบริหารงาน” ทำให้คนได้เรียนรู้เรื่องการจัดเก็บข้อมูล และใช้ข้อมูลอย่างเต็มที่ทำให้เขาพัฒนาตนเองได้ดีพอสมควร และรู้จักจุดแข็งจุดอ่อนในชุมชน และใช้จุดแข็งในชุมชนที่มีอยู่มาเป็นฐานการพัฒนาแบบยั่งยืนที่เน้นการพึ่งตนเองเป็นเป้าหมายหลัก กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนแล้วเดินไปสู่เป้าหมายได้ด้วยองค์ประกอบ และเงื่อนไขหลักหลัก คือ ต้องทำให้คนในชุมชนอยู่ดีกินดีเพิ่มขึ้นในด้านมิติของชุมชนเศรษฐกิจดี คนในชุมชนก็จะพอมองเห็นอนาคตก็จะไม่ไปมั่วสุมกับอบายมุข หรือสิ่งผิดกฎหมาย ต้องทำให้คนในชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขต้องทำให้ทุกฝ่ายลดความขัดแย้งแข่งขันแย่งชิงกันต้องการอบายมุข และอาชญากรรมทุกรูปแบบในลักษณะการป้องกันดีกว่าแก้ ต้องทำให้คนในชุมชน อยู่รอดปลอดภัย ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเป็นที่พึ่งของชุมชน พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม

ของชุมชนอย่างถูกต้องประหยัดถึงจะอยู่รอดถึงลูกหลานได้ แต่ทั้งนี้ชุมชนเข้มแข็งสามารถสร้างได้ต้องคนในชุมชนเท่านั้นเป็นผู้สร้างไม่ใช่คนภายนอกชุมชน เพราะคนภายนอกชุมชนไม่สามารถที่จะสร้างความยั่งยืนได้ แต่คนภายนอกก็จะเริ่มต้นกระตุ้นให้คนในชุมชนอยากเรียนรู้ แล้วก็เพื่ออำนวยความสะดวกให้ได้เรียนรู้ว่าจะเป็นหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอกหลังจากที่คนในชุมชนมีความรู้แล้วเขาก็จะสามารถจัดการภายในชุมชนของเขาเองได้ จึงเป็นการสร้างความเข้มแข็งที่ยั่งยืนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ที่รับผิดชอบจากภายนอกน่าจะเป็นเพียงผู้มีส่วนร่วมและบทบาทหลักต้องเป็นคนในชุมชนเพราะที่ผ่านมานางานพัฒนาส่วนใหญ่จะมีหน่วยงานจากภายนอกเข้าไปเรียกร้องให้ชุมชนมีส่วนร่วม ทำให้โดยภาพรวมออกมาในลักษณะถ้าเราจะไปช่วยเหลือคนอื่น ช่วยเหลือสังคม ต้องดูแลตัวเองก่อน หากไม่เตรียมความพร้อม ทั้งตัวเองและครอบครัวจะทำให้ได้อย่างไม่ยั่งยืน เพราะการที่เริ่มต้นจากตัวเองเมื่อประสบความสำเร็จจากประสบการณ์ก็นำไปขยายผลเป็นตัวอย่างต่อเนื่องจนได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง (ประยงค์ ธรรงค์, 2558) ซึ่งบุคคลที่ทำหน้าที่ให้สมบูรณ์แล้วนั้นก็จะมีสำนึกสาธารณะด้วยต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันก่อน มีความรักสามัคคี พร้อมทุ่มเท และอุทิศตน การทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ และคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม (Khaenamkhaew D., 2016) เป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจกับ “การทำหน้าที่ให้สมบูรณ์” ก่อน จึงพร้อมถึงการสร้างมุมมองใหม่เกี่ยวกับโครงสร้างของการกระทำที่เน้น “ศีลธรรม” เพื่อประกอบการทำหน้าที่ที่สมบูรณ์ (Grassl W., 2010)

ความยุติธรรม และความเสมอภาคทางสังคม

การใช้หลักธรรมเพื่อเสริมสร้างความยุติธรรม ความเสมอภาค ความสุจริต และความโปร่งใสในการทำงานที่ต้องอาศัย “หลักธรรม” เพราะส่วนสำคัญในการที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ชุมชนต้องการ และเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างยั่งยืนที่เป็นคุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (Pukdisan S., Khotchai T., Aungkhan C., Khongboon S. and Kitsupphawattana N., 2018) การปฏิบัติที่ลงมือลงใจ จนได้ข้อสรุป และใช้ดำเนินชีวิตแบบพอเพียง มีเวลา และอิสรภาพในการคิด การทำ การร่วมมือกับผู้อื่น โดยให้ความเท่าเทียม และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทำทุกอย่างให้เกิดประโยชน์กับผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน และเมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วว่าสิ่งที่ทำเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ก็จะทำจนสำเร็จทุกอย่าง ไม่ย่อท้อ ต้องมีความสนใจใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลา ทันท่วงที ความเคลื่อนไหว และความเปลี่ยนแปลงในสังคม และอีกประการที่สำคัญในการทำงานแบบกลุ่ม ซึ่งลุ่มประยงค์ธรรงค์มีหลักการงานที่สอดคล้องกับหลักการงานของสหกรณ์โดยเข้าไปมีส่วนร่วม

ร่วม และส่งเสริมความยุติธรรม และความเสมอภาคของสังคม โดยให้สมาชิกรู้จักการจัดการทุน การให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา และพัฒนาอาชีพให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รู้จักการจัดการ และการวางแผน มีความเป็นประชาธิปไตย อีกทั้งยังมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นหัวใจการทำงานของสหกรณ์ มีความเสมอภาคในการออกความคิดเห็น มีความยุติธรรมในการแบ่งผลประโยชน์ ทำให้เกิดความสุขในการอยู่ร่วมกันในชุมชน และสังคม ทั้งนี้ยังมีการจัดการ และคุ้มครองชีวิตที่ตีรวมนอกมาในลักษณะของสวัสดิการของกลุ่ม เพราะการคิดดี ทำดีที่ไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ จิตใจเราสงบ และไม่มีความโกรธแล้ว จิตใจเรามีความสงบสันติ คือสิ่งที่ทุกคนต้องการก็จะเกิดขึ้นตามธรรมชาติ และจะอยู่อย่างถาวรยั่งยืนกับผู้นับถือตลอดไป (ประยงค์ ธรณรงค์, 2558)

ชีวิตที่ดีงาม และคุณภาพชีวิต

การสร้างคุณภาพชีวิตภายใต้การมีสุขภาพที่ดี ลุงประยงค์ธรณรงค์เป็นผู้ที่รักษาสุขภาพ มีการออกกำลังกาย และรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ มีการศึกษาเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา จนทำให้หลาย ๆ มหาวิทยาลัยมอบปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ให้กับประยงค์ธรณรงค์ ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นผู้ที่ริเริ่มเสริมสร้างการมีรายได้ และอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อีกทั้งยังนำเสนอข่าวสารให้ผู้คนได้รู้จักศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ จนทำให้คนในชุมชนสามารถสร้างคุณภาพชีวิตของตนเองได้ภายใต้การทำในสิ่งที่คนทั่วไปก็สามารถทำได้ เช่น กำหนดแผนชีวิต และใช้ประสบการณ์ความสามารถที่ยังมีอยู่ให้เกิดประโยชน์กับผู้อื่นกับส่วนรวมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนจนสำเร็จตามเป้าหมาย กำหนดเป้าหมายจะสร้างอาชีพให้มีความมั่นคงถาวร และสามารถมีกินมีใช้อย่างพอเพียงตามอัตภาพ มีความมั่นคง และมีศักดิ์ศรี เพราะสร้างขึ้นมาจากตัวเองด้วยมือ และความสามารถ มีแผนการเงินซึ่งกำหนดไว้ว่าจะต้องไม่มีหนี้ มีการออมเพื่อการลงทุน ด้านอาหารการกิน ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการศึกษา ด้านสังคม จึงทำให้ความเป็นอยู่อย่างมีระบบ แบบแผน และบรรลุเป้าหมาย อีกทั้งยังมีแผนในเรื่องสุขภาพ โดยวางเป้าหมายป้องกันตัวให้มากกว่าการคิดเรื่องการรักษา โดยใช้ภูมิปัญญาของคนรุ่นก่อน บวกกับหลักวิชาการสมัยใหม่จนในที่สุดก็บรรลุเป้าหมาย คือ ไม่มีโรคประจำตัว เพียงแต่ต้องดูแลตัวเอง และยอมรับความเสื่อมโทรมตามวัยเท่านั้น เป็นการวางแผนในทุกด้านเพื่อคุณภาพ

ชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอนให้ดำเนินชีวิตเพื่อพิจารณาสรุปเชื่อมโยงสู่การพึ่งตนเองได้จริง (ประยงค์ รัตนรงค์, 2558)

การสร้างคุณภาพของชีวิต และธรรมชาติ

การสร้างความหมายของชีวิตตามวิถีของชุมชนนั้นที่เกิดการเรียนรู้ภายใต้ความสัมพันธ์ของชุมชน 3 ระบบด้วยกัน คือ ประการแรก ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน จะช่วยเกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันในสังคม ระบบเครือข่าย ระบบครอบครัว การควบคุมทางสังคม และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน ประการที่สอง ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติช่วยเกิดการเรียนรู้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การผลิต และการแปรรูป รวมไปถึงกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางเศรษฐกิจ และประการที่สาม ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติช่วยเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่เป็นคุณค่า ความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรม ซึ่งการเรียนรู้ของคนในชุมชนจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่เป็นคุณภาพของชีวิตควบคู่ไปกับการใช้ชีวิตท่ามกลางธรรมชาติจึงไม่สามารถแยกออกเป็นส่วน ๆ ได้ แต่สามารถเชื่อมโยงภายใต้การเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์เพื่อรักษาความสมดุลของชุมชน ส่วนจะมาก หรือน้อยแค่ไหน เร็ว หรือช้าแค่ไหน ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกที่มีผลกระทบต่อชุมชน ซึ่งประยงค์ รัตนรงค์ ก็เข้าใจกับสิ่งนี้เป็นอย่างดีจึงได้มีการเริ่มต้นเรียนรู้สิ่งใหม่ของชุมชนที่เกิดขึ้นจากคนในชุมชน สามารถนำเอาแนวความคิดและระบบที่มีอยู่เดิมมาปรับใช้ให้สอดคล้อง และตอบสนองความต้องการของชีวิต เริ่มต้นวิเคราะห์ระบบและแนวคิดเดิม พร้อมกับแสวงหาสิ่งใหม่เข้ามาแทนที่สู่แนวทางแก้ไขปัญหาที่หลากหลายมากขึ้น

การจะสร้างคุณภาพของชีวิต และธรรมชาติของคนในชุมชนนั้นจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเรียนรู้ปัญหาของชุมชน รวมไปถึงโครงสร้างทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อปัญหานั้นด้วย ทั้งนี้กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกคนในลักษณะที่ได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ และนอกระบบ หรือตามอัธยาศัย จะเป็นทางออกที่ดีที่สุดในการพัฒนานคนให้มีความรู้ความสามารถ และช่วยพัฒนาประเทศให้ไปในทิศทางเดียวกันได้ สุดท้ายก็นำไปสู่ความสามารถในการทำให้คนสามารถพึ่งตนเองได้ เพราะการเรียนรู้เป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐานของชุมชนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน จากชุมชนได้รับสืบทอดการเรียนรู้ของตนเองไว้ว่าจะมีสวดบ้างในบางช่วงเวลา เพราะกระแสพัฒนาจากภายนอก แต่เมื่อสามารถตั้งหลักได้ก็จะเกิดการเรียนรู้ของชุมชน เช่น ชุมชนไม้เรียง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภายใต้การนำของประยงค์ รัตนรงค์ เริ่มเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนจากโรงงานยางแผ่นผึ่งแห้งของชุมชน แล้วค่อยขยายไปสู่วิสาหกิจพื้นอื่น ๆ ที่หลากหลาย เพื่อการอุปโภค

บริโภคในชุมชนเป็นสำคัญ ชุมชนไม่เรียงเกิดการเรียนรู้และพัฒนาชุมชน มาจากปรัชญาการเรียนรู้ของชุมชนในช่วงที่ผ่านมาอย่างชัดเจนว่า เรียนในสิ่งที่จะทำ และทำในสิ่งที่รู้จริงแล้ว เป็นสิ่งที่ลุ่มประยงค์ธรรงค์ และชุมชนยึดถือนำมากำหนดแนวทางการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เกิดคุณภาพของชีวิตตามธรรมชาติ กิจกรรมใดที่หน่วยงานหรือองค์กรภายนอกจัดให้ชุมชน ถ้าไม่อยู่ภายใต้การเรียนรู้ก็ยากที่จะประสบความสำเร็จชุมชนไม่เรียงได้วิเคราะห์สิ่งที่ต้องรู้ และสิ่งที่ควรรู้ออกมาเป็นรูปธรรม ต้องรู้จักตนเอง ประกอบการเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของชุมชน รู้ศักยภาพรู้ปัญหา หรือสาเหตุแห่งปัญหาของชุมชน ทำให้เกิดการพัฒนาทุน การจัดการทรัพยากร และผลผลิต บริการชุมชน และสุขภาพชุมชน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม (ประยงค์ ธรรงค์, 2558)

ซึ่งจากการทำงานของประยงค์ ธรรงค์ ทำให้ท่านเป็นปราชญ์ชาวบ้านในจังหวัด นครศรีธรรมราชที่ชาวบ้านให้การเคารพนับถือในความรู้ที่บรรยายเป็นประจำ ณ ศูนย์ศึกษา และพัฒนาชุมชนไม่เรียง จังหวัดนครศรีธรรมราช และกลายเป็นวิทยากรด้านการพัฒนาชุมชน ในหลายสถานที่ เช่น บรรยายความรู้เกี่ยวกับการปรับวิถีคิดก่อนลงมือทำภายใต้หลักการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมให้กับสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จนความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติได้รางวัล คือ การเข้ารับรางวัลแมกไซไซด้านการพัฒนาชุมชนที่ประเทศฟิลิปปินส์ อีกทั้งยังได้รับความไว้วางใจจากประชาชนคนไทยเพื่อเป็นตัวแทนในการทำหน้าที่สมาชิกสภานิติบัญญัติ (ดังภาพที่ 1-4)

ภาพที่ 1 บรรยายความรู้เกี่ยวกับการปรับวิถี
คิดก่อนลงมือทำภายใต้หลักการพัฒนา
คุณธรรมจริยธรรม
(ที่มา : คณะกรรมการบริหารงานสาขาวิชา
การพัฒนาชุมชน, 2559)

ภาพที่ 2 การบรรยายความรู้ ณ ศูนย์ศึกษา
และพัฒนาชุมชนไม่เรียง
(ที่มา : บริษัท อิมเมจ พลัส คอมมิวนิเคชั่น
จำกัด, มปป.)

ภาพที่ 3 การทำหน้าที่สมาชิกสมัชชาปฏิบัติของนายประยงค์ รมรงค์ (ที่มา : วิรัช ศรีสวัสดิ์, มปป.)

ภาพที่ 4 การเข้ารับรางวัลแมกไซไซที่ประเทศฟิลิปปินส์ (ผู้จัดการออนไลน์, มปป.)

สรุป

การนำหลักจริยศาสตร์การพัฒนาของลุงประยงค์รมรงค์นั้น ประกอบไปด้วยการรู้จักคุมพฤติกรรมจิตใจของตนเอง รู้จักยับยั้งโดยใช้หลักเหตุผล มีสติปัญญาในการแก้ปัญหาพัฒนาจริยธรรม และความดีงาม การรักษาศีล 5 ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงพฤติกรรมที่ดีงามพร้อมกับการพัฒนาชุมชน และสังคมไปพร้อมกันตามหลักสมาธิและปัญญา รู้จักพัฒนาและร่วมแก้ปัญหาความขัดแย้งของคนในชุมชน โดยให้ความเสมอภาค และให้ความยุติธรรม สร้างความสงบสุข ไม่ให้เกิดความขัดแย้ง ใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมและวินัยของชุมชน และยังต้องทำตัวให้เป็นบุคคลที่เป็นตัวอย่าง ทั้งในเรื่องการบริหารตนเองให้มีความสุข ทำหน้าที่อย่างถูกต้องบริหารคนอื่นเพื่อชีวิต และสังคมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นให้มากและการบริหารงานที่เป็นธรรม รู้จักการเรียนรู้บุคคล และสังคมให้เกิดการจัดการ และคุ้มครองชีวิตที่ดีร่วมกันภายใต้สวัสดิการของชุมชน มองในชีวิตว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม คือ ต้องมีสุขภาพที่ดี มีการเรียนรู้ตลอดเวลาทุกคนมีรายได้ มีงานทำ มีอาชีพ พร้อมทั้งสร้างครอบครัวที่อบอุ่น จึงจะทำให้ชุมชนมีความสุขได้ ทั้งยังต้องรู้จักสร้างดุลยภาพของชีวิตและธรรมชาติที่สามารถใช้ได้จนถึงรุ่นลูกรุ่นหลานต่อไป (ดังภาพที่ 5)

ภาพที่ 5 สรุปรายศาสตร์การพัฒนาของประยงค์ รัตนรงค์

จากภาพและข้อความในข้างต้นทำให้เกิดเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนตามหลักจริยศาสตร์การพัฒนา เพราะการรู้จักคุมพฤติกรรมจิตใจของตนเองจะทำให้เกิดความอดทน และรู้จักยับยั้งชั่งใจทั้งในเรื่องที่ชอบและไม่ชอบ อีกทั้งยังสามารถนำแนวทางการพัฒนาจริยธรรมและความดีงาม จะทำให้ให้ตัวเรามีสติ คิดอย่างรอบคอบรอบด้าน อีกทั้งทำให้ตัวเราเป็นคนที่มีจิตสาธารณะ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนรวมทั้งทำให้เรารู้จักพัฒนาและร่วมแก้ปัญหาในชุมชนในฐานะที่ตัวเราเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน อีกทั้งการเรียนรู้ตลอดเวลาอย่ามัวทำให้เรามีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน และการรู้จักสร้างคุณภาพของชีวิตท่ามกลางความพอเพียงในแบบของตัวเอง และประการที่สำคัญ คือ “การทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี” ย่อมดีกว่าคำพูดเพียงอย่างเดียว แต่ไม่ปฏิบัติให้ดู เพราะคนเราต้องคิดและทำอย่างสม่ำเสมอจึงจะเกิดความรู้และความชำนาญ

บรรณานุกรม

- กระทรวงเกษตร และสหกรณ์. (มปป.). **นายประยงค์ รัตนรงค์ ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี 2554**. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2562, จาก https://www.moac.go.th/ewt_news.php?nid=4103.
- คณะกรรมการบริหารงานสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน. (2559). **แผนที่ชีวิต**. นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (เอกสารอัดสำเนา).
- ณัฐพล โสถถิรัตน์วีโรจน์. (2557). จริยศาสตร์ของการพัฒนา: บทสำรวจจิวาทะว่าด้วยการพัฒนา. **Panyapiwat Journal**, 5 (2), 274-288.
- ณัฐสุภรณ์ เตียวเพชรภัสกร และประเวศ อินทองปาน. (2560, มิถุนายน). แนวคิดจริยศาสตร์: บทสังเคราะห์เพื่อสนับสนุนแนวคิดซีเอสอาร์. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์**, 13 (ฉบับพิเศษ เล่ม 1) 2560, 197-209.
- เดโช แขน้ำแก้ว. (2561). **การบริหารงานพัฒนาชุมชน**. นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- บริษัท อิมเมจ พลัส คอมมิวนิเคชั่น จำกัด. (มปป.). **Community - based Organizations : คุณประยงค์ รัตนรงค์ : ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ตำบลไม้เรียง อำเภอฉวาง จ.นครศรีธรรมราช**. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2562, จาก <http://www.imageplus.co.th/content-detail.php?id=619>.
- ประยงค์ รัตนรงค์. (2558). **บันทึกประสบการณ์**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- ผู้จัดการออนไลน์. (มปป.). **ประยงค์ รัตนรงค์ รับรางวัลแมกไซไซ**. สืบค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2562, จาก <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9470000046250>.
- วิรัช ศรีสวัสดิ์. (มปป.). **บุคคลที่คุณคิดว่าเป็นผู้นำในทัศนคติของคุณ ปราชญ์ชาวบ้าน ประยงค์ รัตนรงค์**. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2562, จาก <http://wirat5011103039.blogspot.com/2010/02/24-2480-47-5.html>.

- Damiannah, M. Kieti and Kennedy, O. Magio. (2013). The Ethical and Local Resident Perspectives of Slum Tourism in Kenya. **Advances in Hospitality and Tourism Research (AHTR)**, 1(1), 37-57.
- Grassl, W. (2010). Aquinas on management and its development. **Journal of Management Development**, 29 (7), 706-715.
- John D. Medaglia, Perry Zurn, Walter Sinnott-Armstrong, Danielle S. Bassett. (n.d.). **Mind Control as a Guide for the Mind**. Retrieved 2019, May 13 from :<https://arxiv.org/pdf/1610.04134.pdf>.
- Khaenamkhaew, D. (2016). **Self-Development in Community Development**. Nakhon Si Thammarat Rajabhat : Major of community development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (Copied documents).
- Pukdisan S., Khotchai T., Aungkhan C., Khongboon S. and Kitsupphawattana N. (2018). **Principles of Dharma for Administration**. MCU Congress 2, Topics “Thai Higher Education in THAILAND 4.0” Monday, April 30, 2018, Theater B, Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University, pp.288-294.